

ÚVOD

Podobně jako v předchozích letech zajišťoval Geofond ČR standardní činnosti spojené s plněním úkolů vyplývajících z platných právních předpisů, zejména ze zákona ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, zákona ČNR č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů a z dohody č.j. M/140/1997 uzavřené mezi ministry životního prostředí a průmyslu a obchodu o využívání Geofondů ČR.

Pokračovaly standardní činnosti spočívající ve správě, údržbě, aktualizaci a zpřístupňování fondů a databází obsahujících výsledky geologických prací, při současném zvyšování jejich komplexnosti a kvality. Kromě těchto činností řešil Geofond ČR řadu úkolů hrazených z prostředků fondu geologických prací MŽP. Dalšími etapami pokračovaly úkoly "Rebilance výhradních ložisek nerostných surovin ČR", "Účelové databáze k registru ložisek nerostných surovin ČR", "Komplexní zpracování geologické dokumentace z archivů převzatých Geofondem ČR", "Komplexní informační systém Geofondů ČR" a „Vytvoření databáze hlavních důlních děl“. Nově byly zahájeny úkoly "Dokumentografické zpracování zpráv archivovaných Geofondem ČR z let 1941-1978", "Záchrana výsledků geologických prací v oblasti Vaneč-Ocmanice" a "Integrovaný digitální archiv posudků a zpráv uložených v Geofondů ČR".

Ročenka podává přehled o hlavních úkolech a dalších činnostech organizace v roce 2000 a ve stručnosti i o výsledcích hospodaření a je určena orgánům státní správy i široké geologické ale i jiné veřejnosti. Podrobnější popis všech aktivit je obsažen ve "Zprávě o hospodaření a činnosti organizace za rok 2000", zpracované pro potřeby Ministerstva životního prostředí ČR.

V roce 2000 byly webové stránky Geofondů ČR www.geofond.cz, na kterých je možno nalézt i tuto ročenku, rozšířeny o další aplikace. K aplikacím umožňujícím vyhledávání v digitální kartotéce nepublikovaných zpráv a posudků (ASGI) a v mapách vrtné prozkoumanosti, přibýly aplikace umožňující prohlížení map zobrazujících území se zvláštními podmínkami geologické stavby (mapy ochrany ložisek nerostných surovin, sesuvných oblastí a poddolovaných území), doplněných signálními informacemi o jednotlivých objektech.

RNDr. Vladimír Shánělec, CSc.
ředitel Geofondů ČR

1. NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ÚKOLY PLNĚNÉ V ROCE 2000

Prioritní úkoly

1. Operativní zabezpečování požadavků kladených na Geofond ČR z titulu výkonu funkce státní geologické služby ze strany orgánů státní správy.

Jednalo se o požadavky počátkem roku nespecifikované a tudíž samostatně nezařazené do plánu hlavních úkolů. Mezi nejdůležitější patřily:

- Zpracování nového metodického postupu při vydávání stanovisek k prodeji státní půdy. (Pozemkový fond ČR)
- Zajištění enormních požadavků na vyjadřování k převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby (34.224 pozemků) z hlediska ochrany nerostného bohatství státu podle zákona č. 95/1999 Sb. (Pozemkový fond ČR)
- Zpracování metodického pokynu a zajištění metodického dohledu u jednotlivých chráněných krajinných oblastí v rámci řešení veřejné zakázky „Nerostný surovinový potenciál CHKO a limity jeho využití“. (MŽP)
- Zpracování analýzy nárůstu těžby papírenských kaolínů v ČR. (MPO)
- Zpracování návrhu postupu evidence a evidenčního listu geologických prací podle § 7 zákona č. 366/2000 Sb. (MŽP)
- Zpracování informace o umístění a kapacitě provozů využívajících technologické úpravy rud kyanizací. (MŽP)
- Zpracování přehledu expertních činností pro potřeby České inspekce životního prostředí. (MŽP)
- Zpracování dohody mezi Geofondem ČR a Správou chráněných krajinných oblastí o vzájemném bezplatném poskytování podkladů pro GIS jednotlivých CHKO. (MŽP)
- Poskytnutí podkladů pro zpracování studie nového systému plateb úhrad z dobývacích prostorů. (MŽP - ČEÚ)
- Zhodnocení surovinového potenciálu Karlovarského a Ústeckého kraje. (Poslanecká sněmovna parlamentu ČR)
- Zhodnocení geotermálního potenciálu severozápadních Čech. (MŽP)
- Zpracování podkladů pro „Modelové řešení oběhu podzemních vod v hraničním území Polska a České republiky v oblasti vnitrosudetské deprese“. (MŽP)
- Vypracování modelového příkladu pro zpracování celostátní surovinové politiky do regionální úrovně. (MPO)
- Zpracování návrhu výkazů Hor(MPO)1-01 a Geo(MŽP)V3-01 za rok 2001 a jejich projednání. Výkazy byly schváleny Opatřením ČSÚ v programu statistických zjišťování na rok 2001 uveřejněným v částce 45 sbírky zákonů. (ČSÚ)
- Zpracování podkladů pro státní úkoly „Geologická stavba území Moravy jako podmiňující fenomén sesuvných pohybů „ a „Strukturně geologická stavba Karpat a jejich podloží ČR“. (MŽP)
- Zajištění map ložiskové ochrany pro potřeby státní báňské správy. (ČBÚ, OBÚ)
- Informační zajištění a zpracování podkladů pro pedagogickou a výzkumnou činnost PřFUK Praha, VŠB Ostrava, PřFMU Brno, ČVUT Praha a fakulty životního prostředí UJEP Ústí nad Labem.

2. Vydání "Bilance zásob výhradních ložisek nerostů České republiky" a „Evidence zásob ložisek nerostů České republiky“ se stavem k 1.lednu 2000.

V termínu 31.5.2000 byly vydány tři díly „Bilance zásob výhradních nerostů České republiky“ (I. díl: Rudy, stopové prvky, II. díl: Palivoenergetické suroviny, III. díl: Výhradní ložiska nerudných surovin) a „Evidence zásob ložisek nerostných surovin ČR“, obsahující ložiska nevyhrazených nerostů (stavební suroviny) a rozeslány dle rozdělovníku 42 orgánům státní správy České republiky.

3. Vydání ročenky "Surovinové zdroje České republiky - nerostné suroviny" - stav k 1.lednu 2000.

Publikace, která je v současné době jediným veřejně přístupným materiálem o surovinovém potenciálu České republiky a přehledem o hlavních těžebních organizacích, byla vydána v nákladu 300 ks (česká verze) resp. 200 ks (anglická verze) v termínech 30.6.2000 resp. 31.7.2000.

4. Zpracování studie "Pohyb zásob na výhradních ložiscích nerostných surovin v letech 1990-1999"

Jde o materiál pro vnitřní potřebu orgánů státní správy (ministerstvo průmyslu a obchodu, ministerstvo životního prostředí a státní báňskou správu) sloužící pro zpracování podkladů pro surovinovou politiku státu. Základní údaje o světových cenách surovin jsou zároveň zveřejňovány v publikaci „Surovinové zdroje“.

5. Vydání „Přehledu zásob nerostů v dobývacích prostorech a na ostatních těžených ložiskách nevyhrazených nerostů“

V roce 2000 byl poprvé k vydán „Přehled zásob nerostů v dobývacích prostorech a na ostatních těžených ložiskách nevyhrazených nerostů“. Údaje vycházejí z nově zavedeného statistického výkazu Hor(MPO)1-01. V roce 2000 bylo obesláno celkem 663 firem a dalších 150 výkazů dodal k uložení Český báňský úřad.

6. Zajištění přemístění archivu bývalého GMS a.s. do depozita Kovanice

Podle plánu na rok 2000 byl v prvním čtvrtletí přestěhován kompletní archiv bývalé Geoindustriie GMS z pronajatých prostor v Praze do nově zprovozněného skladu v Kovanicích. V průběhu celého roku pak pokračovalo postupné zpracování, vyřízení a definitivní ukládání dokumentů do archivu.

Jmenovité úkoly

1. Zabezpečení koordinace a řízení úkolů hrazených z fondu geologických prací MŽP

- *Rebilance výhradních ložisek nerostných surovin ČR*

Práce na úkole probíhaly v souladu se změnami projektu č.1, č.2 a č.3. Termín ukončení úkolu byl dodatkem č.5 byl stanoven na 30.11.2001. V roce 2000 bylo provedeno přehodnocení 20 ložisek včetně podmínek využitelnosti. Na základě výsledků úkolu jsou průběžně prováděny změny v evidenci zásob a předkládány návrhy na změny případně zrušení CHLÚ. Územním odborům MŽP bylo předloženo 10 návrhů na změnu CHLÚ a 6 návrhů na zrušení CHLÚ (ložisek, která byla odepsána). Po vydání příslušných rozhodnutí o změně nebo zrušení CHLÚ byly změny zaneseny do ložiskového registru a zohledněny při zpracování map ložiskové ochrany.

▪ *Účelové databáze k surovinovému informačnímu systému (SURIS)*

Úkol zahájený koncem roku 1997 pokračoval formou průběžné spolupráce s řešitelskými organizacemi. Dodatkem č.1 z 10.5.2000 byla schválena změna projektu a jeho ukončení k 30.11.2001. K 31.12.2000 bylo do databáze zpracováno celkem 736 (z toho 84 v roce 2000) všeobecných ložiskových údajů a 152 technologicko-kvalitativních údajů (z toho 11 v roce 2000) k ložiskům. V rámci úkolu byl zpracován cenový registr, ve kterém se z různých zdrojů (HN, Metal Bulletin, Mining Journal, Industrial Minerals atd.) sledují pohyby cen kovů, ropy (denně) a nejvýznamnějších nerud (měsíčně). Údaje jsou pravidelně měsíčně, čtvrtletně a ročně zpracovány formou grafů. Dále jsou pravidelně sledována statistická data o dovozech a vývozech nerostných surovin (finanční i objemové vyjádření) včetně cen. Ve spolupráci s DIAMO s.p. byla zpracována databáze světových cen uranu od roku 1995 do roku 2000.

• *Komplexní zpracování geologické dokumentace z archivů převzatých Geofondem ČR*

Cílem úkolu je porovnání převzaté geologické dokumentace se základními fondy Geofondů ČR a jejich následné doplnění. Přebíraný materiál byl rozčleněn z hlediska vlastnických vztahů na část smluvně převzatou (tj. původně hrazenou ze státního rozpočtu) a část spravovanou průzkumnými organizacemi (tj. hrazenou dodavatelsky), a v minulosti do Geofondů, v rozporu s platnou legislativou, nepředanou. U této části byl zahájen přesun dočasně deponovaných archivů do skladu v Kovanicích (přestěhováno Unigeo Ostrava a Geologie Rýmařov).

Po ukončení třetí etapy je stav prací na archivech jednotlivých spolupracujících organizací následující:

- *Rudné doly Příbram:* Bylo zahájeno postupné počítačové zpracování dočasně deponovaného archivu zpráv a posudků ze státního archivu a příprava na převoz do Kovanic v příštím roce.
- *SUL Příbram:* Zpracováním 521 záznamů ASGI z podnikového archivu bylo ukončeno zpracování archivu této organizace.
- *Unigeo Ostrava:* Pracovníky Geofondů ČR byly prověřeny výsledky porovnání podnikového archivu Unigea s výstupy dokumentografické báze Geofondů. K dalšímu zpracování do ASGI bylo vybráno 1.003 zpráv a posudků chybějících v archivech Geofondů ČR. U 27 zpráv bylo zahájeno zhotovování kopií pro zařazení do archivu Geofondů ČR.
- *Geologie Rýmařov:* Zpracování archivu této organizace bylo ukončeno převezněním 81 zpráv dočasně deponovaného archivu zpráv ze státního rozpočtu do skladu v Kovanicích a jejich zpracováním do ASGI.
- *Středisko dokumentace ložisek zlata v Jílovém:* Pokračovalo shromažďování a dokumentografické zpracování prvotní dokumentace. V roce 2000 byla převzata dokumentace lokality Svojkovice, materiály týkající se rýžování zlata v povodí Otavy a provedena evidence a uložení výbrusů a nábrusů převzatých od GMS Geoindustria a RD Jílové.
- *Geoindustria GMS:* V roce 2000 byly přestěhovány archivy uložené v Přístavní do nového skladu dokumentace v Kovanicích. Jednalo se o více než 9.500 archivních položek a o archiv karotážního střediska Tuchlovice (cca 1.050 archivních položek). Dále probíhalo vyhledávání a zpracování neduplicitních zpráv ze základního archivu bývalého podnikového ředitelství a jejich doověřování. Celkem bylo v roce 2000 do archivů Geofondů převzato 547 zpráv. Ověřené duplicity zpráv a posudků přeznačeny čísly archivu Geofondů ČR a ukládány v depozitu v Kovanicích. Průběžně

je zpracováván archiv bývalého závodu Dubí. Koncem roku byla zahájena příprava zpracování měřického archivu bývalé Geoindustrie.

- *Moravské naftové doly*: V roce 2000 proběhlo porovnání podnikového archivu MND s výstupy z databáze ASGI. Výsledky porovnání (cca 4.000 chybějících zpráv a posudků) byly předány Geofondu ČR k dalšímu zpracování a selekci.

- *Vytvoření databáze hlavních důlních děl*

Úkol probíhal již druhým rokem. V roce 2000 se podařilo shromáždit 2.203 objektů a k 31.12.2000 obsahovala databáze údaje o celkem 4.860 objektech. Rozsah sledovaných položek byl rozšířen o fotodokumentaci, takže řada záznamů již obsahuje i připojenou grafickou přílohu. V letech 2001 – 2003 bude databáze dále rozšiřována a aktualizována.

- *Dokumentografické zpracování zpráv archivovaných Geofondem ČR z let 1941-1978*

Cílem úkolu je dokumentograficky zpracovat do databáze ASGI všechny dosud nezpracované zprávy a posudky uložené v Geofondu ČR. Jedná se o signatury V a MS, do nichž byly v letech 1941 až 1978 zařazovány nesystematicky vybrané zprávy a posudky s vrtnými pracemi, které tvořily podklad pro tehdejší registr vrtné prozkoumanosti. V roce 2000 bylo zpracováno celkem 13.000 záznamových listů ASGI a do databáze následně uloženo 12.500 záznamů.

- *Záchrana výsledků geologických prací v oblasti Vaneč-Ocmanice*

Cílem úkolu je souhrnné zpracování výsledků geologických prací, prováděných s.p. DIAMO a jeho předchůdci v rámci průzkumu radioaktivních surovin v oblasti třebíčského masivu a jejich začlenění do archivu, fondů a informačního systému Geofondu ČR. Práce byly zahájeny v roce 2000 zpracováním rešerše výsledků prací předaných dosud do Geofondu ČR a jejich porovnáním s výsledky uloženými ve s.p. DIAMO. V rámci subdodávky zpracoval s.p. DIAMO kapitoly Geologie, Geofyzika a Geochemie. Kresličské práce byly realizovány z 80%, počítačové zpracování ze 75%. Textové části, geologické mapy a řezy jsou zpracovány v autorských originálech. V souladu s projektem bude úkol ukončen v prvním čtvrtletí 2001.

- *Komplexní informační systém Geofondu ČR*

V roce 2000 pokračovaly práce na úkole, zahájeném v roce 1998. Došlo k dalšímu rozšíření projektu o práce související s vytvářením účelových databází nových vlastností geologicky dokumentovaných objektů (karotáž, inklinometrie) z unikátních archivů s.p. DIAMO a převzatého archivu GMS a.s. Byly dokončeny práce na převodu a začlenění dokumentografické databáze (ASGI) do modelu centrální datové báze (CRD). V subsystému geologicky dokumentovaných objektů (SGDO) a jejich vlastností byl dokončen převod dat na úrovni objektů, geologických, hydrogeologických vlastností a zahájen převod karotážních měření do CRD. Pro geologické profily byla vytvořena soustava grafických značek, jejich přiřazení k číselníkům a vytvořeny aplikace pro generování zjednodušených grafických vrtných profilů. O nové funkce byly rozšířeny aplikace pro kontroly vstupních dat, pro správu a údržbu databází, pro složitější výběry, prohlížení, grafické a tiskové výstupy a pro práci s hydrogeologickými vlastnostmi a karotážními daty. V surovinovém informačním subsystému (SURIS) probíhala údržba a nezbytný vývoj aplikací vytvořených v předchozích letech tak, aby byl zajištěn jejich bezproblémový provoz a plněny požadavky uživatelů. Současně probíhaly vývojové práce pro zajištění postupného začlenění do Komplexního informačního systému a tvorba aplikací pro klient/server. V subsystému geologicky dokumentovaných jevů (SGDJ) probíhala integrace databází sesuvů, poddolovaných území, starých důlních děl a hlavních důlních děl do CRD. Řešen byl i zpětný převod databází do systému GeoMedia pro

zajištění prací na detašovaném pracovišti v Kutné Hoře. V subsystému geologické prozkoumanosti (SGP) byla vytvořena nová, optimalizovaná verze aplikací pro generování mapy vrtné prozkoumanosti a distribuovaná CD-ROM verze této aplikace. Proběhla příprava prezentace dat hydrogeologické, radiometrické, geochemické a geofyzikální prozkoumanosti na intranetu Geofondů ČR. V rámci zpracování dokumentace z externích archivů bylo zpracováno 50 vrtů z bývalého karotážního střediska Tuchlovice (zpracoval AQUATEST) a 360 vrtů české křídové pánve měřených bývalým Uranovým průzkumem Liberec a UD Hamr (zpracovalo DIAMO). Postupně je doplňována inklinometrie. Proběhla reinstalace relačních databázových serverů, instalace nových stanic, nových verzí software, byla aktualizována bezpečnostní politika sítě. Značná pozornost byla věnována technologii WWW. Byla zpracována nová verze pasivních (i v anglické verzi) i aktivních webových stránek Geofondů ČR.

▪ *Integrovaný digitální archiv zpráv a posudků uložených v Geofondů ČR*

V roce 2000 byl zahájen projekt, jehož cílem je převést do digitální formy zprávy uložené v archivu Geofondů ČR, připojit jejich obrazy k dokumentografickým záznamům ASGI v centrální relační databázi a zajistit tak záchranu unikátních dokumentů o provedených geologických pracích před zničením (stárnutím materiálu, manipulací při půjčování, případně živelní pohromou) a jejich využívání bez nutnosti návštěvy centrálního archivu. Veřejná obchodní soutěž, vyhlášená v polovině roku na řešení projektu, musela být zrušena, neboť cena prací v hodnocených nabídkách přesahovala (mnohdy i několikanásobně) výši přidělených finančních prostředků. V souladu s výsečí na rok 2000 byly tedy provedeny práce spočívající ve výběru a ověření zařízení, nastavení parametrů, norem pracnosti a vytvoření systému zařazování naskenovaných záznamů do centrální relační databáze včetně potřebných aplikací. Zkušenosti z těchto prací pomohly získat jasnější představu o způsobu realizace, prioritách a dalších aspektech řešení. Ukázalo se, že původní projekt byl značně podhodnocen a případné další práce mohou pokračovat až po změně projektu.

2. Odborný dohled nad tvorbou účelových databází v rámci úkolů MŽP (Geofyzika a.s., Geomin družstvo)

Geofond ČR je pověřen odborným dohledem nad tvorbou účelových databází v rámci některých úkolů, financovaných a smluvně zajištěných MŽP. Dohled probíhá formou průběžných kontrolních dnů a pracovních schůzek a posouzením předaných výsledků ročních etap.

V případě Geofyziky a.s. se vyskytla celá řada problémů, na které byli řešitelé upozorněni v průběhu prací a zástupci MŽP v rámci oponentního posouzení předaného díla. Potíže přetrvávají zejména v předávání dat z předchozích etap do Geofondů ČR, situaci by mělo zlepšit uzavření nové smlouvy mezi Geofyzikou a.s. a MŽP případně i Geofondem ČR, která by měla upravit předání dat, která jsou výsledkem několikaletého projektu, hrazeného ze státního rozpočtu, do Geofondů ČR a pravidla pro jejich využívání.

Spolupráce s Geomin družstvo Jihlava na zpracování geochemické databáze probíhala v podstatě plynule, data byla předávána bez zbytečných prodlev a dohadů. Problém zůstává v technických možnostech Geominu co se týče použitých technologií. S postupným vývojem Komplexního informačního systému Geofondů ČR narůstá potřeba přímé integrace dat do centrální relační databáze (CRD). V roce 2001 bude třeba analyzovat stávající, již mírně zastaralou formu databáze a vytvořit model více odpovídající principům CRD.

2. STANDARDNÍ ČINNOSTI

Kromě řešení prioritních a jmenovitých úkolů probíhaly standardní činnosti spojené s plněním úkolů vyplývajících z platných právních předpisů a s každoroční aktualizací, revizí a údržbou databází, ze kterých byly průběžně poskytovány služby.

Archivní, dokumentační a studijní činnost

Výkon těchto činností je patrný z tabulek, které umožňují porovnání jejich objemů v časové řadě.

Přehled počtu zpráv předaných do Geofondu ČR a činnosti výpůjční služby za období 1981-2000

Rok	předané zprávy	počet *) subjektů	počet návštěvníků	v ý p ů j č k y zprávy,posudky	mapy
1981	3.030	nesledováno	5.034	14.853	9.730
1982	2.968	nesledováno	7.439	20.987	13.218
1983	3.180	nesledováno	7.366	19.882	12.526
1984	4.018	nesledováno	8.178	21.562	19.736
1985	3.631	nesledováno	7.648	21.500	12.564
1986	3.835	nesledováno	7.609	23.272	15.790
1987	4.311	nesledováno	7.907	25.624	12.797
1988	3.582	nesledováno	7.736	24.847	10.774
1989	4.956	nesledováno	7.283	22.467	11.351
1990	4.503	102	7.375	21.524	13.334
1991	3.508	83	6.044	21.041	12.603
1992**)	2.971	77	3.947	28.083	7.505
1993	3.003	141	3.570	19.408	7.053
1994	3.122	138	3.794	19.347	7.027
1995	3.143	142	3.709	16.035	5.385
1996	3.411	123	3.743	18.148	4.741
1997	2.786	110	3.445	14.934	4.763
1998	4.234	114	3.638	15.217	4.460
1999	2.868	100	3.436	14.913	4.800
2000	2.862	90	3.668	15.777	5.185

*) *právnických a fyzických osob, odevzdávajících zprávy a posudky*

**) *změna způsobu evidence výpůjček a návštěvníků*

V roce 2000 celkový objem předaných a převzatých zpráv zaznamenal oproti roku 1999 výrazný pokles o 34 % a činil 1.892. Počet posudků a zpráv předaných právníky a fyzickými osobami, který v roce 1999 činil 1.433 ks, v roce 2000 poklesl o 11,2 % na 1.273 ks. Zbývajících 619 zpráv pochází z převzatých archivů (GMS 547, SUL 21, RD 51). Zvýšený příjem byl zaznamenán u ložiskových posudků v důsledku vyššího počtu rebilancí a posudků převzatých ze SUL a Rudných dolů Příbram. Počet 2.862 zpráv zařazených do archivu byl

dosažen díky novému opatření, podle kterého byly do archivu předány i zprávy dosud nezpracované do faktografických databází, aby byly k dispozici ve výpůjční službě (v minulých letech byly zprávy zařazovány do archivu až po jejich zpracování do faktografických databází). Tím zůstal prakticky na stejné úrovni jako v předchozím roce, kdy činil 2.868.

Objem výpůjček posudků a zpráv v roce 2000 ve srovnání s rokem 1999 mírně vzrostl. Počet návštěvníků (cca 14 denně) odpovídá průměru let 1992 - 1999. Tisk kartotéčních lístků byl zrušen a uživatelům byla poskytnuta více než plnohodnotná náhrada ve formě databáze ASGI, zpřístupněné na Intranetu v nově otevřené počítačové studovně Geofundu ČR a na Internetu. V roce 2000 bylo oznámeno a v Geofundu registrováno celkem 381 akcí.

Struktura zpráv převzatých Geofondem ČR v roce 2000

	ks	%
Inženýrská geologie	715	37,9
Hydrogeologie	693	36,6
Výzkumné zprávy	33	1,7
Ložiskové	344*)	18,2
Zprávy ze zahraničních cest	63	3,3
Ostatní	44	2,3
Celkem	1.892	100,0

*) z toho 58 rebilancí

Přehled činnosti na úseku hmotné dokumentace

Rok	uložených vrtů	celkem vrtů	z toho mimo CH I	zaplněných vzorkovnic	návrhy skartací
1982	12	793	196	181	131
1983	43	836	196	221	114
1984	34	870	196	173	106
1985	5	875	196	209	116
1986	12	887	196	149	133
1987	12	899	196	201	93
1988	16	915	196	187	88
1989	24	939	196	706	99
1990	31	970	196	347	84
1991	38	1.008	196	320	54
1992	43	1.051	196	579	87
1993	24	1.075	196	420	19
1994	74	1.149	196	435	9
1995	42	1.191	196	200	16
1996	47	1.238	196	138	14
1997	34	1.272*	188	224	3
1998	5	1.276*	169	234	2
1999	34	1.310	188	350	7
2000	116	1.426	241	388	2

* počet snížen o skartace a sloučení

V roce 2000 byla k trvalému uložení předána hmotná dokumentace 116 vrtů ze skladu hmotné dokumentace Unigeo a.s. Ostrava ve Zlatých Horách. V průběhu roku bylo uloženo celkem 39 nově převzatých vrtů a zároveň pokračovalo, v rámci sjednocování způsobu uložení a zpřístupnění hmotné dokumentace, překládání vzorků vrtných jader z původních dokumentačních vzorkovnic do jednotného systému vzorkovnic typu CH I. K 31.12.2000 činil počet objektů ve skladech hmotné dokumentace celkem 1.426 položek (převážně vrtů), z toho 1.196 je trvale uloženo v celkem 7.261 vzorkovnicích CH I a materiál ze zbývajících je prozatím v původních vzorkovnicích. K dosud neuloženým vrtům v tomto roce přibýlo 108 nových ze skladu Unigeo a.s. Ostrava, zbytek představují staré vrty v původních dokumentačních vzorkovnicích.

V roce 2000 využili trvale uloženou hmotnou dokumentaci 3 zájemci (2x PřFUK, 1x GeoVision). Z 15 posuzovaných vrtů bylo odebráno celkem 101 vzorků pro výzkum a vědecké účely.

Středisko dokumentace ložisek zlata Geofondů ČR

Středisko je umístěno v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy, specializovaném na historii těžby zlata v ČR. Vzniklo z roce 1994 v reakci na potřebu shromáždit dokumentaci z geologicko-průzkumných prací ložisek zlata, prováděných zejména v osmdesátých letech z prostředků státního rozpočtu. Umístění střediska navázalo na tradici muzea a na skutečnost, že zde již dříve byla archivována primární a hmotná dokumentace z jílovského zlatonosného revíru, ve kterém byla těžba a průzkumné práce ukončeny v roce 1969.

Ve středisku je shromážděna primární geologická a hmotná dokumentace z průzkumných a těžebních prací, primární geologická dokumentace k účelovým povrchovým geologickým mapám a staré mapy zlatonosných revírů. Hmotná dokumentace obsahuje vzorky minerálů a rud z průzkumných a těžebních prací, vzorky hornin a alteračních typů, vybrané úseky vrtných profilů (půlená jádra), výbrusy hornin a žiloviny a nábrusy rudních minerálů. Je uložena podle lokalit a v současné době obsahuje 5.500 vzorků minerálů, rudnin a hornin, 2.000 výbrusů a 400 nábrusů.

Kromě prací souvisejících s plněním úkolu „Komplexní zpracování geologické dokumentace z archivů převzatých Geofondem ČR“ byl v roce 2000 zajišťován výběr dokumentace a příprava materiálů dle požadavků řešitele grantového výzkumného úkolu z Přírodovědecké fakulty UK Praha, výběr dokumentace a konzultace pro diplomovou práci z Přírodovědecké fakulty MU Brno a výběr materiálů pro naučnou stezku Zlaté Psí hory na Novokníně.

Informační systémy

Dokumentografický informační systém

Báze dat ASGI

V roce 2000 bylo vloženo do báze 14.350 dokumentačních záznamů (oproti 13.650 v roce 1999), z toho 1.700 z nových zpráv (signatury P 1.662, FZ 38) a 12.650 z archivních zpráv (vše signatury V). K 31.12.2000 obsahovala databáze ASGI celkem 128.823 záznamů.

Pro externí uživatele bylo zpracováno 30 a pro interní 6 rešerší, které celkem obsahovaly 142.313 záznamů. Na základě objednávky MŽP bylo zpracováno 234 cestovních zpráv z resortu MŽP.

Báze dat GeoRef

V roce 2000 bylo v rámci dohody o spolupráci s American Geological Institute, Alexandria, VA, USA (AGI) odesláno provozovateli databáze GeoRef celkem 352 záznamů z přírůstků české (281) a slovenské (71) geologické literatury, čímž byl splněn závazek vyplývající ze smlouvy. Začátkem roku 2001 byla v Geofondu ČR k dispozici databáze GeoRef na nosičích CD-ROM: GeoRef - 1785-1974, GeoRef - 1975-1984, GeoRef - 1985-1992, GeoRef 1993 - 1996, GeoRef 1997 - 2000, provozovaných programem SPIRS .

Pro uživatele (ČGÚ, PřFUK, MŽP) byly zpracovány 4 dotazy. Vyhledáno a předáno bylo celkem 1.575 záznamů.

Faktografický informační systém

Databáze vrtů

Ve druhém čtvrtletí roku 2000 bylo zahájeno ukládání dat do vrtné databáze pomocí nového ukládacího programu a současně pokračovalo jeho testování a úpravy podle požadavků uživatelů. Bylo také započato s tvorbou nových kontrolních programů na formální i logické kontroly správnosti takto uložených dat před jejich připojením do vrtné databáze.

Z převzatého archivu GMS bylo do databáze zpracováno 378 zpráv s 1.210 anotovanými vrtů. Anotace nových vrtů z výsledků geologických prací byla zajištěna jednak uzavřením smluv o dílo se 22 subjekty, které předaly do Geofondu 4.875 vrtů, jednak pracovníky Geofondu, kteří nově zakódovali 878 vrtů. Přírůstek činil celkem 5.753 zakódovaných vrtů. K předání do báze bylo připraveno celkem 15.955 vrtů.

Skutečný stav databáze k 31.12.2000 byl 606.515 vrtů. To je o 27.982 méně než bylo celkem uloženo. Většina těchto vrtů byla z databáze odstraněna, protože byla uložena duplicitně.

V tabulce je zřejmý výrazný pokles anotovaných i ukládaných vrtů v posledních letech, způsobený především ukončením ukládání archivních vrtů v roce 1990. V roce 1994 se do sníženého počtu uložených vrtů promítlo dočasné pozastavení aktualizace vyvolané odstraňováním nedostatků v databázi. Od roku 1998 se výrazněji projevují důsledky omezování geologicko-průzkumných prací, což se projevilo snížením počtu závěrečných zpráv odevzdaných do Geofondu ČR.

Zájem o poskytování výstupů z registru vrtů ve srovnání s předchozím rokem vzrostl. Značný objem informací o vrtné prozkoumanosti byl předán v rámci informační podpory orgánů státní správy ve formě souborů v prostředí GIS ARC/INFO. Tyto soubory byly na vyžádání předány celkem 4 okresním úřadům (4.620 objektů).

Vývoj počtu anotovaných a uložených vrtů

Rok	anotované vrty		uložené vrty	
	roční přír.	celkem	roční přír.	celkem
1976	4 055	4 055	-	-
1977	4 803	8 858	2 095	2 095
1978	8 257	17 115	3 059	5 154
1979	5 098	22 213	10 639	15 793
1980	9 147	31 360	8 220	24 013
1981	13 840	45 200	5 816	29 829
1982	42 331	87 531	17 167	46 996
1983	43 782	131 313	43 351	90 347
1984	48 812	180 125	47 898	138 245
1985	51 819	231 944	46 556	184 801
1986	60 378	292 322	53 903	238 704
1987	60 089	352 411	52 414	291 118
1988	52 243	404 654	55 124	346 242
1989	54 285	458 939	60 200	406 442
1990	58 927	517 866	50 713	457 155
1991	24 926	542 792	48 971	506 126
1992	14 107	556 899	21 706	527 832
1993	11 872	568 771	14 618	542 450
1994	9 701	578 472	6 725	549 175
1995	12 725	591 197	20 679	569 854
1996	10 647	601 844	11 953	581 807
1997	11 138	612 982	13 628	595 435
1998	8 692	621 674	13 387	608 818
1999	7 718	629 392	9 724	618 542
2000	5 753	635 145	15 955	634 497

Využívání databáze vrtů

Rok	zájemci	vrty
1984	87	45.144
1985	142	81.554
1986	163	155.739
1987	133	77.960
1988	75	84.435
1989	121	116.978
1990	97	78.919
1991	126	155.710
1992	75	81.472
1993	51	44.922
1994	48	46.391
1995	76	36.180
1996	79	10.009
1997	67	20.972

1998	118	67.311
1999	94	62.293
2000	166	29.978

Databáze hydrogeologických objektů

V roce 2000 bylo do báze uloženo celkem 1.059 objektů (z toho 968 z 1.084 nových a 101 ze 382 archivních zpráv) a 43 vyřazeno z důvodu duplicity. K 31.12.2000 byl stav databáze 55.755 objektů.

V roce 2000 bylo 202 zájemcům zapůjčeno 327 map 1:25 000 se zakreslenými hydrogeologickými objekty a 3. 528 hydrokaret. Na disketách byly uživatelům předány údaje o 14.842 objektech, z toho fakturovaných pouze 24,2 %.

Součástí databáze je i účelová databáze potenciálních zdrojů geotermální energie. K 31.12.2000 obsahovala 1.055 objektů..

Stav účelové databáze objektů, sledujících stav antropogenního ovlivnění podzemních vod, byl k 31.12.2000 celkem: 7.551 indikačních vrtů, 1.251 sanačních vrtů a 4. 062 monitorovacích vrtů.

Databáze ochranných pásem lázní a přírodních léčivých zdrojů

V roce 1998 obdržel Geofond ČR od MZd - ČIL obrysy ochranných pásem lázeňských území a zřidelních struktur, digitalizované z podkladů 1 : 10 000, včetně charakteristik lázeňských celků. Celkem tato databáze obsahuje 106 ochranných pásem lázeňských území a 5 ochranných pásem zřidelních struktur. V roce 2000 tato databáze obsahovala 6.000 objektů.

Databáze hydrogeologické prozkoumanosti

V roce 2000 byl do databáze doplněn 1 obrys z regionálního hydrogeologického průzkumu. K 31.12.2000 obsahovala databáze 614 obrysů území, na části z nichž byly v minulosti provedeny výpočty zásob pitné vody.

Databáze poddolovaných území

Výsledky geologických prací předané do Geofondu ČR v roce 2000 poskytly jen několik podkladů pro aktualizaci databáze. K 31.12.2000 se tedy celkový stav databáze nezměnil a činí 4.605 objektů. K rozsáhlejší aktualizaci databáze dojde v letech 2001 – 2003 v návaznosti na nově vytvářenou databázi hlavních důlních děl. Z databáze bylo zpracováno 28 objednávek, v rámci kterých byly předány základní informace o 9.410 objektech.

Databáze hlavních důlních děl

Tvorba databáze probíhá v rámci úkolu „Vytvoření databáze hlavních důlních děl“, který byl zahájen v roce 1999. V roce 1999 se podařilo shromáždit 2.657 objektů, v roce 2000 to bylo 2.203 objektů. K 31.12.2000 databáze obsahovala celkem 4.860 objektů. Rozsah sledovaných položek se podařilo rozšířit i na fotodokumentaci, takže řada záznamů již obsahuje i připojenou grafickou přílohu. V letech 2001 – 2003 bude databáze dále rozšiřována

a aktualizována. Zároveň bude využita ve vazbě na databáze starých důlních děl a poddolovaných území.

Databáze starých důlních děl

V roce 2000 bylo řešeno 93 ohlášení jednotlivých nebo hromadných výskytů důlních děl, u nichž se projeví nebezpečné účinky na povrchu. K 31.12.2000 bylo evidováno celkem 640 ohlášení, která zahrnovala 698 jednotlivých důlních děl a 7 hromadných ohlášení s 2.417 objekty. Z tohoto počtu je vedeno 547 jednotlivých starých důlních děl ve smyslu horního zákona. Zástupci Geofondu ČR se v průběhu roku podle požadavků MŽP zúčastnili 29 místních šetření, kontrol provedených zajištění starých důlních děl a jednání o problematice starých důlních děl. Pro potřeby OG MŽP byl aktualizován datový výstup z databáze starých důlních děl se stavem k 31.12.2000.

Databáze sesuvů a jiných nebezpečných svahových deformací

V roce 2000 pokračovala standardní aktualizace databáze. Bylo doplněno 30 nových objektů a 163 objektů bylo aktualizováno. Celkový stav databáze k 31.12.2000 činil 6.658 objektů. Bylo zpracováno 28 objednávek, v rámci kterých byly předány základní informace o 9.863 objektech.

Databáze radiometrických anomálií

V roce 2000 pokračovala spolupráce s Ústavem geochemie, mineralogie a nerostných zdrojů PřFUK Praha v poskytování podkladů pro účely geochemických mapovacích kurzů pořádaných fakultou spolu s Endokrinologickým ústavem. Na jejím základě získal Geofond ČR výsledky měření terénní gama spektrometrie a emanometrie z let 1999 a 2000, pořizovaných přístrojem DISA 400A – celkem osm sledovaných veličin – z vytipované oblasti Klatov. Do Geofondu ČR bylo předáno celkem 243 bodů měření, jejichž lokalizace je jednoznačně určena souřadnicemi φ a λ , zjištěnými pomocí GPS. Ty budou transformovány do S-JTSK. K 31.12.2000 byl stav databáze celkem 16.203 objektů.

Databáze radiometricky anomálních území

V roce 2000 nedošlo v databázi ke změnám. K 31.12.2000 byl stav celkem 3.420 objektů. Mapy v digitální formě tvoří součást standardní nabídky vrstev GIS pro okresní úřady.

Surovinový informační subsystém (SurIS)

Všechny jeho dílčí databáze byly v roce 2000 průběžně aktualizovány. K 31.12.2000 obsahoval:

- *Registr ložisek*: 8.905 objektů, z toho:
 - 1.642 výhradních bilancovaných ložisek (subregistr B)
 - 634 nevýhradních evidovaných ložisek (subregistr D)
 - 1.060 nebilancovaných ložisek (subregistr N)
 - 179 schválených prognózních zdrojů (subregistry P, R)

1.061 ostatních prognózních zdrojů (subregistr Q)

1.413 negativních průzkumů, neperspektivních území a ložiskových výskytů (subregistr V)

2.916 zrušených ložisek (subregistry Z, U).

- **Registr chráněných ložiskových území (CHLÚ):** 1.104 objektů - v roce 2000 bylo nově stanoveno 25 objektů a 126 aktualizováno
- **Registr dobývacích prostorů (DP):** 1.131 objektů - v roce 2000 bylo nově stanoveno 16 objektů a 539 aktualizováno.
- **Registr průzkumných území (PÚ):** 498 objektů (žádostí) - v roce 2000 bylo nově evidováno 42 žádostí a 155 aktualizováno
- **Registr ploch dotčených těžbou nerostných surovin (rekultivace):** Údaje jsou získávány z ročních výkazů báňsko-technických a provozních údajů Hor(MPO)1-01 a jsou dostupné za roky 1999 a 2000. Údaje jsou vztaženy k jednotlivým dobývacím prostorům (celkem k 475) a k ložiskům nevyhrazených nerostů (celkem k 123). Vzhledem k tomu, že jde o individuální data, je možnost jejich využití podmíněna souhlasem MPO.
- **Registr předchozích souhlasů ke stanovení DP:** 609 objektů (včetně evidovaných žádostí s neukončeným nebo zastaveným řízením) - v roce 2000 bylo po převedení kompetencí na ÚO MŽP aktualizováno 104 objektů
- **Registr geochemické prozkoumanosti:** 730 objektů
- **Registr mapově geologické prozkoumanosti:** 9.135 objektů geologických map různých měřítek
- **Registr grafických objektů:** je společný pro registry ložisek, DP, CHLÚ, PÚ, registrace geologických prací, předběžných souhlasů ke stanovení DP a registr geochemické prozkoumanosti: 15.800 objektů - uzavřené i neuzavřené polygony, bodové zákresy a navíc souřadnice obrysů všech okresů v ČR. V roce 2000 bylo nově zavedeno 411 objektů a 501 aktualizováno.

Všechny registry jsou průběžně aktualizovány. Přitom jsou zohledňovány zejména údaje z těchto podkladů:

- ◇ roční statistické výkazy Geo (MŽP) V3-01
- ◇ výsledky úkolu Rebalance výhradních ložisek ČR
- ◇ výsledky úkolu Přehodnocení prognózních zdrojů
- ◇ rozhodnutí o schválení zásob
- ◇ osvědčení o výhradních ložiskách
- ◇ rozhodnutí o odpisech zásob
- ◇ oznámení o rozhodnutí o převodech, změnách, zrušení a stanovení DP
- ◇ rozhodnutí o stanovení nebo zrušení CHLÚ
- ◇ závěrečných zpráv z průzkumů

- **Správní registry**

- ⇒ *Registr firem:* údaje o 2.548 organizacích, zabývajících se geologickými pracemi, hornickou činností a činnostmi hornickým způsobem - v roce 2000 doplněno 484 nových záznamů a 1098 organizací aktualizováno.
- ⇒ *Registr oprávnění ke geologickým pracím:* 1.594 oprávnění - v roce 2000 doplněno 131 nových a 115 aktualizováno.
- ⇒ *Registr geologických prací:* v roce 2000 bylo podáno 381 registračních listů a geologické práce zaregistrovány.

- ⇒ *Registr úkolů hrazených ze státního rozpočtu:* 1.613 úkolů - v roce 2000 nepřibyl žádný nový úkol.
- ⇒ *Registr rozhodnutí o schválení a odpisech zásob:* v roce 2000 byla prováděna aktualizace již uložených rozhodnutí KKZ a nově bylo zahájeno ukládání rozhodnutí KPZ. Registr obsahuje údaje o 2.592 objektech (KKZ).

PŘEHLED VÝSTUPŮ Z DATABÁZÍ V ROCE 2000

	Zakázek	fakturováno	Dle ceníku
Celkem	293	298.330,-	2,111.578,-
- z toho pro státní správu	100	63.623,-	1,773.370,-
▪ z toho MŽP	19	5 870,-	459.405,-
▪ z toho ČGÚ	18	* 50 000,-	528.333,-
▪ z toho MPO	3	0,-	30.928,-
▪ z toho ČBÚ	0	0,-	0,-
▪ z toho MŠ	35	20 833,-	382.986,-
▪ z toho MMR	0	0,-	0,-
▪ z toho MZdr	2	0,-	259.948,-
▪ z toho OÚ	18	32.820,-	85.055,-
▪ z toho Pozemkový fond	0	0,-	0,-
▪ KRNAP	1	4 000,-	5 000,-
▪ z toho MV	1	0,-	83,-
▪ spolupráce v resortu	3	0,-	21.715,-
- ostatní zakázky	193	234.707,-	338.208,-
- mezinárodní instituce	0	0,-	0,-

* převod do rozpočtu Geofondu

Podíl placených výstupů z celkového finančního objemu provedených prací 2,111.578 Kč představuje cca 15 %. Značný vliv na to mají zejména nefakturované výstupy pro MŽP a ČGÚ, dále pro vysoké školy (diplomové, disertační práce, výuka apod.) a pro reciproční výměnu dat (MZdr, resortní organizace).

TVORBA ÚČELOVÝCH MAP

Mapy území se zvláštními podmínkami geologické stavby

Mezi nejdůležitější činnosti zajišťované Geofondem ČR patří periodické (cca 1x za 3 roky) vydávání map 1 : 50 000 zobrazujících **území se zvláštními podmínkami geologické stavby** (mapy ochrany ložisek nerostných surovin, sesuvných oblastí, poddolovaných území) pro plnění § 13 odst.2 zákona ČNR č. 62/1988 Sb., podle kterého poskytuje Ministerstvo životního prostředí orgánům územního plánování informace o výsledcích geologických prací, které mohou mít vliv na vypracování územně plánovací dokumentace a na řešení problematiky životního prostředí. Mapy jsou předávány územním odborům Ministerstva životního prostředí a regionálním pracovištím Ministerstva pro místní rozvoj, jejichž prostřednictvím jsou předávány až na úroveň okresních a stavebních úřadů.

V roce 2000 byly vydány **mapy ochrany ložisek nerostných surovin** pro oblast brněnskou, olomouckou a ostravskou po zohlednění výsledků úkolů "Rebilance výhradních ložisek nerostných surovin ČR" a "Přehodnocení prognózních zdrojů" a po předchozí revizi stavu ochrany výhradních ložisek na územních odborech MŽP. Nová edice map **sesuvů a jiných nebezpečných svahových deformací** pokračovala vydáním pro oblasti královéhradeckou, libereckou a chomutovskou.

Při vydání obou edicí byly využity nové technologie GIS umožňující barevný tisk objektů spolu s vybranými vrstvami topografického podkladu ZABAGED2, poskytnutými Zeměměřickým úřadem. Vzhledem k malému počtu změn nebyla zahájena nová edice map poddolovaných území. S jejím zahájením se počítá po plánované aktualizaci databáze v letech 2001 – 2003 v návaznosti na nově vytvářenou databázi hlavních důlních děl.

Další přehledné mapy a digitální mapy

V roce 1997 byly zpracovány přehledné mapy **objektů s uloženou hmotnou dokumentací** na podkladu geologické mapy 1 : 500 000 a na průsvitkách Gauss-Krügerova listokladu 1 : 200 000, které lze přikládat na příslušné geologické mapy a sada průsvitek k mapám Gauss-Krügerova listokladu 1:200 000 s **mapově geologickou prozkoumaností** území ČR. Protože v dalších letech nedošlo v těchto databázích k podstatným změnám, nebyly mapy aktualizovány. V roce 1998 byla dokončena edice map **vrtné prozkoumanosti** v měřítku 1:25000 ve formě fólií, které lze přikládat na mapy Gauss-Krügerova listokladu. Mapy včetně návazných tabulkových částí, obsahujících základní údaje k jednotlivým objektům, jsou uloženy ve studovně Geofondu ČR, kde slouží pro potřeby návštěvníků.

Vykreslování fólií bylo od roku 1999 nahrazeno zpřístupněním aplikace vrtné prozkoumanosti na internetu. Od roku 2000 jsou na internetu přístupné i mapy zobrazující území se zvláštními podmínkami geologické stavby (mapy ochrany ložisek nerostných surovin, sesuvných oblastí a poddolovaných území), doplněné signálními informacemi o jednotlivých objektech. Signální informace má v tomto pojetí význam orientačního údaje upozorňujícího na existenci objektu v území. Jako topografický podklad jsou použity vybrané vrstvy ZABAGED 2, získané od Zeměměřického úřadu. Všechny tyto mapy spolu s digitální kartotékou ASGI jsou samozřejmě přístupné i na interní síti, která je pro návštěvníky Geofondu ČR přístupná ve studovně.

V případě zájmu jsou poskytovány signální informace i ve formě vektorových map a datových souborů v prostředí GIS pro využití v lokálních informačních systémech, které jsou na vyžádání aktualizovány. V roce 2000 byla data z databáze Geofondu ČR převedena do GIS předána celkem 10 okresním úřadům.

3. VÝZKUMNÁ ČINNOST

Výzkumná a vývojová činnost není v Geofondu ČR prakticky vykonávána. V jistém smyslu lze za tuto činnost považovat již tradiční zavádění počítačových technologií do geologické informatiky.

V roce 2000 pokračovalo řešení projektu „Komplexní informační systém Geofondu ČR“, zadaného Ministerstvem životního prostředí v roce 1998 pod původním názvem "Vytvoření jednotného modelu geologických, hydrogeologických, geochemických a

geofyzikálních účelových databází v návaznosti na databázi vrtů". Úkol je termínován do konce roku 2002. Práce v roce 2000 jsou popsány v části Jmenovité úkoly.

Kromě toho Geofond ČR zajišťuje i informační podporu úkolů VaV jiných subjektů. V roce 2000 se jako spoluřešitel podílel na řešení projektu VaV 630/3/99 „Možnosti využívání geotermálních zdrojů pro energetické účely. Využití geotermální energie v postižených oblastech.“, jehož nositelem je Geomedia s.r.o. a projektů VaV 630/1/98 „Základní geologické mapování ČR 1:25 000“, VaV/630/4/00 „Stav současného zatížení horninového a životního prostředí s použitím standardizace složek“ a VaV/630/1/00 „Výzkum krystalických formací v hlubokých strukturách podloží Doupovského komplexu a jeho širšího okolí“, jejichž nositelem je ČGÚ. Ve všech případech se jednalo o zpracování podkladů z databází Geofondy ČR.

4. VYDAVATELSKÁ, INFORMAČNÍ A PROPAGAČNÍ ČINNOST

V souladu s edičním plánem vydal v roce 2000 Geofond ČR následující publikace:

- Seznam kódů registru vrtů (reedice)
- Katalog přírůstků geologické dokumentace 4/1999 a 1-3/2000
- Ročenka Geofondy České republiky za rok 1999

V poslední době se informační a propagační činnost přesouvá na internet. V roce 2000 byly webové stránky Geofondy ČR www.geofond.cz aktualizovány a rozšířeny o další prohlížečské aplikace. Lze říci, že se tato forma osvědčuje o čemž svědčí zvýšený zájem o služby Geofondy ČR, dotazy jsou konkrétnější a přibývá dotazů přicházejících elektronickou poštou.

Geofond ČR zajišťuje chod jedné z půjčoven videotéky MŽP ČR, ve které je svěřeno Geofondy ČR 248 titulů převážně s ekologickou, méně s geologickou tematikou. Kromě videokazet MŽP je zde k dispozici 33 titulů zapůjčených nadací ENvideo a 7 titulů videotranskripce geologických filmů bývalého Českého geologického úřadu. V roce 2000 byl tento fond rozšířen o 48 titulů. Fond dokumentárních filmů s geologickou tematikou má rozsah 55 titulů (s kopiemi 360 ks). V roce 2000 bylo zapůjčeno celkem 57 videokazet, zapůjčení filmů nebylo požadováno.

5. REŠERŠNÍ A STUDIJNĚ ROZBOROVÁ ČINNOST

V roce 2000 bylo zpracováno 259 komentářů k pohybu cen vybraných komodit nerostných surovin pro Ministerstvo průmyslu a obchodu, 36 odborných stanovisek, posudků a rešerší z oblasti nerostných surovin, 705 posudků z hlediska ochrany ložisek nerostných surovin, zdrojů podzemní vody a nebezpečí ohrožení poddolováním a svahovými pohyby, 101 odborných stanovisek týkajících se rozsahu poddolování v rámci poddolovaných území a 14 odborných posudků k lokalitám ohroženým geodynamickými jevy pro orgány státní správy, projektové organizace a další subjekty. V rámci vyjadřování k výskytům ložisek nerostných surovin na pozemcích určených k náhradním restitucím a prodeji státní půdy ve smyslu zákona č. 95/1999 Sb. bylo pro Pozemkový fond zpracováno celkem 1.150 stanovisek zahrnujících 34.224 pozemků.

6. MEZINÁRODNÍ ČINNOST

Pokračovalo plnění smlouvy s American Geological Institute, Alexandria, VA, USA se z 1.4. 1992, týkající se dodávek databáze GeoRef na mediích CD-ROM a indexování publikované geologické literatury z českých a slovenských odborných časopisů.

V oblasti nerostných surovin probíhala mezinárodní spolupráce:

- ♦ přímým poskytováním informací o stavu a vývoji surovinové základny České republiky světovým časopisům a publikacím (např. Industrial Minerals, Minerals Bulletin, publikace EU vydávané nakladatelstvím Roskill Information Services atd), dále pak prostřednictvím výměny anglické verze účelové publikace Surovinové zdroje České republiky – nerostné suroviny
- ♦ trvalou systematickou výměnou informačních materiálů a konzultacemi s U.S.Geological Survey – sekci nerostných surovin.

V květnu 2000 se zástupkyně Geofondu ČR zúčastnila v Dublinu 15. schůzky specialistů informačních technologií evropských geologických služeb ICGSECS s vyžádaným příspěvkem o geologickém informačním systému Geofondu ČR, se zaměřením na publikování geologických dat na Internetu.

Začátkem října se zástupkyně Geofondu ČR v rámci projektu VaV/630/1/00 zúčastnila semináře zaměřeného na 3D modelování geologických struktur na Imperial College (Londýn). Součástí byl i workshop, na kterém bylo možno testování SW produktů na vlastním vzorku dat s pomocí odborné asistence. Informace o činnosti, vývojových pracích a datových zdrojích v Geofondu ČR byla přijata s velkým zájmem zejména z hlediska možnosti budoucí spolupráce.

Koncem října se zástupci Geofondu ČR zúčastnili pracovního setkání v Polské geologické službě (Panstwowy Instytut Geologiczny), na kterém se seznámili s jejím Geologickým informačním systémem a konzultovali možnosti budoucí spolupráce obou organizací při tvorbě národních geologických databází i při spolupráci na mezinárodních projektech např. GEIXS. Součástí setkání byl seminář s mezinárodní účastí na téma databázová administrace a technická metadata.

V listopadu se zástupci Geofondu ČR na pozvání albánské geologické služby zúčastnili spolu s odborníky na problematiku nerostných surovin z Albánie, Rakouska, Velké Británie, Holandska, Německa, Švýcarska, Turecka, Makedonie a Bulharska 8. mezinárodního kongresu „8th Congress of Albanian Geosciences“ v Tiraně, zaměřeného na ložiska nerostných surovin. Zástupci Geofondu ČR prezentovali systém a postavení státní geologické služby v ČR a navázali řadu kontaktů se zahraničními geologickými službami a institucemi. V tomtéž měsíci se na pozvání polské akademie věd zúčastnili s příspěvkem „Management of mineral raw materials in the ČR during 90's.,“ spolu s odborníky na problematiku nerostných surovin z Polska, Německa, Slovinska, Chorvatska a Slovenska 10. mezinárodní konference „Mineral economics: Present and Future“ v Kielcích. Obě cesty byly hrazeny z prostředků úkolu "Účelové databáze k surovinovému informačnímu systému" ..

7. HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE V ROCE 2000

Stanovený limit 85 zaměstnanců byl v průběhu roku čerpán na 85 % (72 přepočtených zaměstnanců).

Stanovený limit mzdových prostředků 11,873 tis.Kč, byl čerpán na 100 %. V roce 2000 došlo ke zvýšení průměrného měsíčního výdělku na 13.517 Kč, což představuje oproti roku 1999 nárůst o 2.9 %. Průměrná třída, vypočtená ze všech zaměstnanců Geofondů ČR, se v porovnání s rokem 1999 nezměnila a zůstala 8,3.

Limit neinvestičních výdajů byl stanoven na 45,547 tis.Kč. Z něho bylo ve skutečnosti vyčerpáno 44,636 tis.Kč tj. 98,00 %.

Z celkových výdajů připadlo nejvíce na nákup služeb - 21,477 tis.Kč, zejména pak na subdodávky pro úkoly hrazené z prostředků geologicko průzkumných prací ze státního rozpočtu (Rebilance výhradních ložisek - 3,499 tis.Kč, Účelové databáze k registru ložisek nerostných surovin - 916 tis.Kč, Komplexní zpracování geologické dokumentace - 326 tis.Kč, Komplexní informační systém geofondů ČR - 7,257 tis.Kč, Vytvoření databáze hlavních důlních děl - 703 tis.Kč, Integrovaný digitální archiv - 1,155 tis.Kč, Záchrana výsledků geologických prací Vaneč-Ocmanice - 650 tis.Kč, Dokumentografické zpracování zpráv archivovaných Geofondem ČR z let 1941-1978 - 552 tis.Kč). K nárůstu došlo, jako každoročně, také u spojů z 586 tis.Kč na 693 tis.Kč a to v souvislosti se zdražením poštovního, cen telefonních hovorů a se zvýšením objemu posílaných poštovních zásilek, zejména v souvislosti s vyjadřováním k převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby pro Pozemkový fond, rozesílání statistických výkazů Hor(MPO)1-01 a Geo(MŽP)V3-01 a urgency jejich dodání atd.

V porovnání s rokem 1999 došlo k pouze nepatrnému nárůstu čerpání mzdových prostředků (o 9 tis.Kč) a tím i ke zvýšení výdajů u povinného pojištění placeného zaměstnavatelem z 4,063 tis.Kč na 4,070 tis.Kč. K menšímu nárůstu došlo u výdajů za vodu, paliva a energie z 803 tis.Kč na 880 tis.Kč. K většímu nárůstu došlo u výdajů za údržbu a opravy z 1,469 tis.Kč na 2,680 tis.Kč, které zahrnují zejména údržbu objektů (Stratov, Chotěboř, Kutná Hora i Kostelní 26) a výpočetní a reprografické techniky, za pohonné hmoty z 80 tis.Kč na 117 tis.Kč, v důsledku zvýšení cen pohonných hmot a nárůstu počtu ujetých kilometrů o téměř jednu čtvrtinu (9.724 km) ve spojitosti s plněním úkolů "Komplexní zpracování geologické dokumentace z archivů převzatých Geofondem ČR" a „Vytvoření databáze hlavních důlních děl“, se stěhováním archivu Geoindustria GMS do archivních prostor v Kamenné a Kovanicích, s přípravou přebírání hmotné dokumentace pořízené z prostředků státního rozpočtu ze skladu Unigeo Ostrava ve Zlatých horách, s převzetím skladu hmotné dokumentace Moravských naftových skladů Hodonín do skladu Geofondů ČR ve Stratově, s účastí na místních šetřeních ohlášených projevů důlních děl atd., za materiál z 1,792 tis.Kč na 2.344 tis.Kč a za cestovné ze 135 tis.Kč na 371 tis.Kč v důsledku cest zmíněných v souvislosti s nárůstem ujetých kilometrů a zejména v souvislosti se zvýšeným počtem zahraničních cest a jejich plným hrazením Geofondem ČR ať už z provozních z prostředků, nebo prostředků na řešení úkolů hrazených z fondu geologických prací či úkolů VaV - v roce 2000 nebyla žádná ze zahraničních cest hrazena ani částečně z prostředků MŽP.

Přidělený limit investičních výdajů ve výši 1,000 tis.Kč byl vyčerpán v objemu 994 tis.Kč. V rámci systémové dotace na rekonstrukci polyfunkčního skladu byly provedeny dokončovací práce (technologické vybavení, zabezpečovací systém) za 294 tis.Kč. V rámci systémové dotace na výpočetní techniku byla dokončena obnova grafických stanic a doplnění koncových uživatelských stanic v celkovém objemu 433 tis.Kč. V rámci systémové dotace na dopravní techniku byl pořízen osobní automobil Škoda Fabia za 267 tis.Kč, jako náhrada za odcizený automobil Škoda Favorit.

Vzhledem k tomu, že v roce 2000 nepřišly žádné mimořádné zakázky většího rozsahu, podařilo se splnit příjmy předepsané ve výši 1,700 tis.Kč pouze na 1,523 tis.Kč tj. na 89.6 %. I nadále je patrný pokles zájmu uživatelů o dražší služby z informačních systémů a naopak mírně rostoucí zájem o levnější výpůjční a reprografické služby, což svědčí o úsporných opatřeních zájemců z podnikatelského prostředí.

Rozpočtový schodek organizace je vyjádřen rozdílem výdajů a příjmů. Po provedení závěrečného rozpočtového opatření byl schodek plánován ve výši 44,847 tis.Kč. Přestože nebyla splněna příjmová část rozpočtu, podařilo se díky úsporám ve výdajové části snížit rozpočtový schodek na 44,107 tis.Kč. Tím byl rozpočtový schodek zlepšen o 740 tis.Kč.

8. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

V důsledku personálních změn došlo od 1.7.2000 k organizačním změnám, které jsou promítnuty do následující organizační struktury (v závorkách u názvů oddělení jsou uvedeny počty funkčních míst včetně vedoucího, u názvů odborů a útvarů je funkce řídícího zaměstnance uvedena zvlášť za znaménkem +).

100 ÚTVAR ŘEDITELE (15+1)

110 Sekretariát a referáty podřízené přímo řediteli organizace (2)

Zabezpečuje agendy spojené s činností ředitele. Jedná se o sekretariát a referáty personální práce, kontroly, zahraniční, právní, obrany organizace a CO, požární ochrany, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Existence některých referátů vyplývá ze zvláštních předpisů. Některé činnosti jsou zabezpečovány externě. Dále zabezpečuje ediční činnost organizace.

120 Odbor informačních systémů (12+1)

121 Oddělení správy a provozu počítačové sítě (2)

Zabezpečuje provoz a správu lokální počítačové sítě (intranetu) Geofondu ČR, včetně provozu operačních systémů a hardware z hlediska údržby; pasportizaci hardware a software organizace; koordinaci požadavků na vybavení pracovišť hardwarem a softwarem; periodické pořizování záložních kopií systému a datových zdrojů (databází) a jejich archivaci; ochranu dat před přístupem nepovolaných osob; napojení geoinformačního systému Geofondu ČR na vyšší informační systémy (SIS, Intranet MŽP a pod.) včetně Internetu.

122 Oddělení provozu a vývoje systému a aplikací (5)

Zabezpečuje vývoj, údržbu a aktualizaci základních pravidel (metodiky) pro fungování informačního systému Geofondu ČR (hesláře, kódovníky, provozní příručky); implementaci nových systémů; vývoj a údržbu softwarových prostředků pro správu, údržbu a využívání datových zdrojů (databází), včetně tvorby a údržby aplikačního software; tvorbu a údržbu programové a uživatelské dokumentace, včetně školení pro interní uživatele; implementaci nových technologií (GIS, www), umožňujících využití datových zdrojů (databází) a zajištění uživatelského přístupu; koordinaci a vývoj komplexního informačního systému Geofondu ČR

včetně realizace jednotného modelu geoinformačního systému Geofondu ČR; supervizi nad tvorbou externích účelových databází a dílčích informačních systémů včetně jejich začleňování do geoinformačního systému Geofondu ČR; poskytování informačních služeb o možnostech využívání geoinformačního systému Geofondu ČR; poskytování nestandardních výstupů z datových zdrojů (databází); koordinaci a řešení výzkumných, grantových a jiných projektů v oblasti vývoje, implementace a aplikace moderních technologií zpracování dat v geologii.

123 Oddělení zpracování dat (5)

Zabezpečuje pořizování a předzpracování vstupních dat (včetně digitalizace); zpracování specializovaných standardních výstupů; spolupracuje na aktualizaci a údržbě datových zdrojů (databází) geoinformačního systému.

200 ÚTVAR EKONOMICKÉHO NÁMĚSTKA (13+1)

Zabezpečuje veškeré činnosti nezbytné k chodu organizace z hlediska ekonomického a provozního. Ekonomický náměstek plní funkci správce rozpočtu, náčelníka štábu CO, předsedy požárně technické komise a investiční komise, zabezpečuje referát obrany organizace a CO, realizaci investiční výstavby, nákup strojů a zařízení .

210 Odbor ekonomický (4+1)

Zabezpečuje zpracování komplexní mzdové agendy; vedení agendy práce a mezd; likvidaci došlých faktur a fakturaci; vedení evidence objednávek a smluv a sledování jejich plnění z finančního hlediska; zpracování statistických výkazů; komplexní informační systém účetnictví; dozor nad dodržováním rozpočtu; implementaci a údržbu software pro zpracování účetních a provozních agend; styk s pobočkou banky; pokladní službu; likvidaci cestovních účtů; úhrady poplatků a inkas; skartace písemností organizace.

220 Odbor provozní (7+1)

Zabezpečuje inventarizace majetku, přípravu podkladů pro uzavírání a evidenci smluv o užívání nebo převodu správy majetku, užívání nebytových prostor, telefonů, rozhlasu, televize a pod., spotřeby vody, energie, komunálních poplatků; sledování odběrů elektrické a tepelné energie a plynu z hlediska dodržování limitů a úsporného provozu; materiálně technické zásobování a jeho evidenci; údržbu a opravy nemovitostí, kancelářského zařízení, přístrojů a strojů; likvidaci nepotřebného majetku; revizi vyhrazených technických zařízení a odstraňování zjištěných závad; autoprovoz; úklid; ostrahu budov; obsluhu telefonní ústředny a provoz EPS.

300 ÚTVAR GEOLOGICKÉHO NÁMĚSTKA (54+1)

Zabezpečuje činnost odborných útvarů, spolupráci s odborem geologie a územními odbory MŽP v oblasti geologické informatiky a ekogeologických aspektů v územním plánování a státní správě, studijně rozborovou činnost z oblasti geologické prozkoumanosti a zvláštních podmínek geologické stavby území, ochrany, znečišťování, destrukce horninového prostředí a střetů zájmů vyvolaných využitím surovinového potenciálu s požadavky na ochranu životního prostředí.

310 Odbor geologické dokumentace (17+1)

311 Oddělení dokumentografie (7)

Zabezpečuje činnosti spojené s přijímáním, evidencí, kontrolou a dokumentografickým zpracováním všech zpráv a posudků s výsledky či dokumentací geologických prací převzatých k trvalému uchování, jejich ukládání do dokumentografické báze ASGI a zajišťování standardních výstupů z ní; registraci nově zahajovaných geologických prací; dokumentografické zpracování zpráv ze zahraničních cest pro MŽP; provoz filmotéky geologických filmů a videotéky MŽP;

312 Oddělení hmotné dokumentace a depozitních archivů (4)

Zabezpečuje účast na závažných skartačních řízeních, výběr, přebírání, zpracování, bezpečné uchovávání, evidenci a zpřístupňování hmotné dokumentace; vedení databáze hmotné dokumentace; správu depozitních archivů a skladů hmotné dokumentace; činnosti spojené s přebíráním geologické dokumentace z externích archivů; vedení registru mapově geologické prozkoumanosti a geochemické prozkoumanosti.

313 Oddělení výpůjčních a reprografických služeb (6)

Zabezpečuje veškeré činnosti spojené s archivní, výpůjční studijní a reprografickou službou v sídle organizace, zejména evidenci zpráv převzatých do archivu, kontrolu jejich úplnosti, jejich zpřístupňování, evidenci výpůjček a pohybu po pracovištích při jejich dalším zpracování, přípravu podkladů pro fakturaci.

320 Odbor faktografických informací (13+1)

321 Oddělení databáze vrtů (7)

Zabezpečuje po obsahové stránce tvorbu, aktualizaci a údržbu databáze vrtů, databáze radioaktivních anomálií a radioaktivně anomálních území.

322 Oddělení hydrogeologie (6)

Zabezpečuje po obsahové stránce tvorbu, aktualizaci a údržbu databází hydrogeologických objektů, znečištění podzemních vod (indikačních vrtů), geotermální energie, přírodních léčivých zdrojů a jejich ochranných pásem, ochranných pásem lázní, vodních zdrojů a hydrogeologické prozkoumanosti.

330 Odbor informací o nerostných surovinách (10+1)

Zabezpečuje úkoly správního charakteru z oblasti ložisek nerostných surovin prací v souladu s geologickým a horním zákonem dle požadavků ministerstva životního prostředí a ministerstva průmyslu a obchodu, informační podporu ochrany, rozvoje a využití nerostných zdrojů, geologického průzkumu a surovinové politiky; vede a aktualizuje faktografický surovinový informační systém (SURIS), poskytuje z jeho dílčích registrů textové a grafické výstupy a zpracovává studijně rozborové práce včetně veřejných i neveřejných publikací.

331 Oddělení ochrany a evidence nerostných surovin (6)

Zabezpečuje evidenci a ochranu ložisek ve státní rezervě; vedení listinných archivů výměrů bývalé KKZ, rozhodnutí o zásobách KPZ MŽP a KPZ ČGÚ, rozhodnutí o odpisech zásob MPO, osvědčení o výhradních ložiscích, rozhodnutí o stanovení CHLÚ, pasportů ložisek nerostných surovin a schválených prognózních zdrojů, státních statistických výkazů Geo(MŽP)V3-01 a dalších dokumentů o výhradních ložiscích vyplývajících z horního zákona;

zpracování návrhů na stanovení a změny CHLÚ ložisek v evidenci a ochraně Geofondu ČR; vedení a správu registrů: chráněných ložiskových území (CHLÚ), dobývacích prostorů (DP), předchozích souhlasů ke stanovení DP (těžebních licencí), stanovení průzkumných území (průzkumných licencí), oprávnění k provádění geologických prací, firem provádějících geologické a těžební práce; zpracování podkladů pro odpisy zásob nerostných surovin pro odpisovou komisi MPO; spolupráci se státní báňskou správou; poskytování informací o správních dokumentech; řešení státních úkolů souvisejících se změnami kvalitativních a kvantitativních stavů zásob ložisek nerostných surovin souvisejících s ekonomickými změnami; zpracování geologické dokumentace do informačních souborů o ložiskové prozkoumanosti území ČR; vedení a správu registru ložisek nerostných surovin ve všech jeho částech - bilancovaných výhradních ložisek (subregistr B), evidovaných nevýhradních ložisek (subregistr D), ostatních nebilancovaných ložisek (subregistr N), schválených prognózních zdrojů vyhrazených nerostů (subregistr P), schválených prognózních zdrojů nevyhrazených nerostů (subregistr R), evidovaných prognózních zdrojů (subregistr Q), dokumentovaných prognózních zdrojů a zrušených ložisek (subregistr Z), negativních průzkumů, neperspektivních území a ložiskových výskytů (subregistr V); každoroční zpracování bilance zásob výhradních ložisek nerostných surovin ČR a evidence zásob nevýhradních ložisek ČR (z výkazů Geo(MŽP)V3-01 a Hor(MPO)1-01); zpracování map ložiskové ochrany dle regionů podle geologického zákona; poskytování výstupů včetně grafických v oblasti surovinové základny ČR pro ústřední orgány státní správy, státní geologickou službu a ostatní fyzické i právnické osoby; obsluhu specializovaného pracoviště GIS; studijně rozborovou činnost; řešení státních úkolů souvisejících s rozšiřováním informační základny znalostí o ložiskových objektech; vedení centrální evidence číselných kódů ložiskových objektů na území ČR.

332 Oddělení surovinové politiky (4)

Zabezpečuje vedení a správu databází dovozů a vývozů nerostných surovin, jejich cen v ČR a na mezinárodních burzách; trvalé zpracovávání rozborových materiálů pro odbor surovinové politiky MPO jako podkladů pro tvorbu a aktualizaci surovinové politiky státu a jednotlivých regionů ČR; zpracování a vydávání účelových publikací, studií a přehledů: Surovinové zdroje ČR - nerostné suroviny (v české i anglické verzi), Stav a pohyb zásob nerostných surovin v ČR, Přehled cen nerostných surovin v ČR; mezinárodní spolupráci v oblasti nerostných surovin a ekonomického hodnocení jejich zdrojů; zpracování marketingových studií pro vybrané nerostné suroviny.

340 Odbor informační podpory státní správy (10+1)

V souladu s horním zákonem zabezpečuje úkoly správního charakteru z oblasti starých důlních děl; z pověření MPO zajišťuje zpracování státního statistického výkazu Hor(MPO)1-01 z pověření MŽP, MPO a ČBÚ vede databázi hlavních důlních děl. Je gesčním pracovištěm pro operativní zpracování specializovaných požadavků orgánů státní správy a státní geologické služby a koordinačním pracovištěm pro poskytování informací ve smyslu zákonů č. 123/1998 Sb. a č. 106/1999 Sb.

341 Oddělení informací o území (5)

Zabezpečuje komplexní zpracování státního statistického výkazu Hor(MPO)1-01 včetně zapracování získaných dat do jednotlivých registrů surovinového informačního systému (registry organizací, rekultivací, ložisek a dobývacích prostorů) a účelových výstupů

pro potřeby MPO, MŽP a ČBÚ; vydávání ročního „Přehledu zásob nerostů v dobývacích prostorech a na ostatních těžených ložiskách nevyhrazených nerostů“; vedení a aktualizaci registrů hlavních důlních děl a starých důlních děl; zpracování podkladů pro MŽP pro kategorizaci a zabezpečení důlních děl; zpracování specializovaných požadavků orgánů státní správy, státní geologické služby a ostatních organizací a komplexní vyjadřování k investiční výstavbě, územním plánům a činnosti Pozemkového fondu ČR z hlediska území se zvláštními podmínkami geologické stavby.

342 Oddělení rizikových faktorů (5)

Zabezpečuje vedení a aktualizaci databáze sesuvů a jiných nebezpečných svahových deformací, databáze poddolovaných území a dalších účelových databází spojených s báňsko-historickou problematikou; periodické vydávání účelových výstupů pro orgány územního plánování ve smyslu § 13 geologického zákona; specializovanou posudkovou činnost z hlediska rizikových geofaktorů; vedení a správu specializovaných báňsko-historických fondů včetně knihovny.

OBSAH

Úvod.....	4
1. Nejdůležitější úkoly plněné v roce 2000.....	5
2. Standardní činnosti.....	10
3. Výzkumná činnost.....	19
4. Vydavatelská, informační a propagační činnost.....	20
5. Rešeršní a studijně rozborová činnost.....	20
6. Mezinárodní činnost.....	20
7. Hospodaření organizace v roce 2000.....	21
8. Organizační struktura.....	23